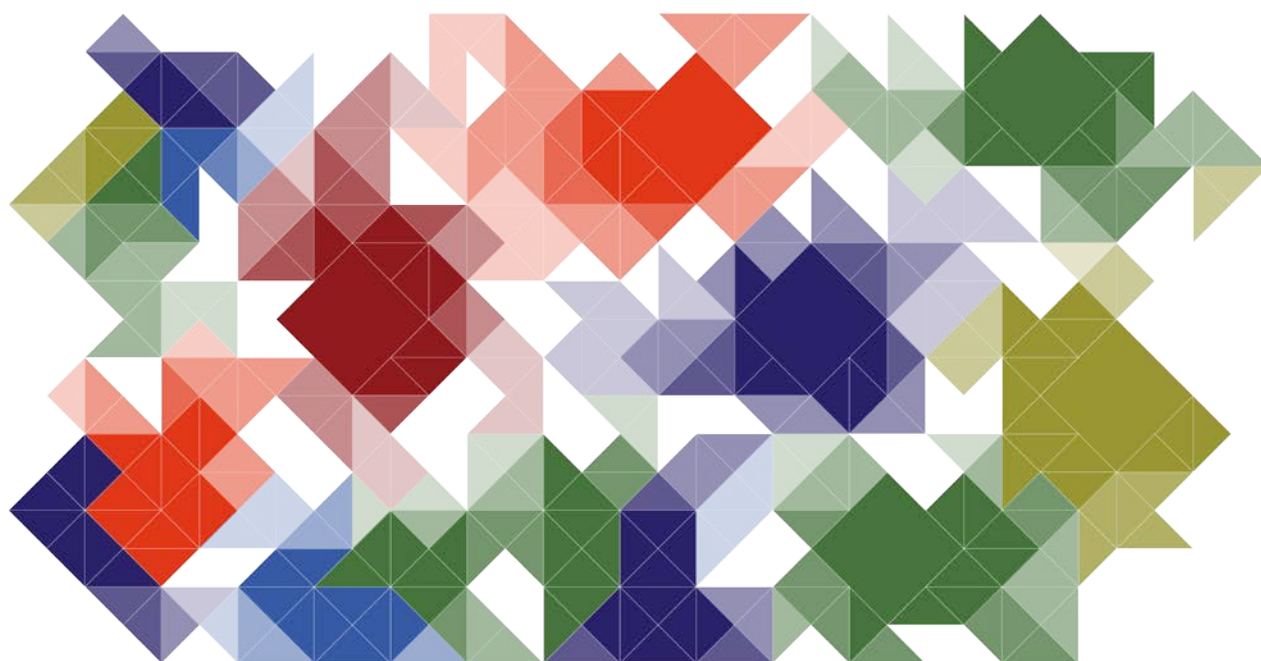

Tværfakultære uddannelser på KU. Administrative og økonomiske muligheder og udfordringer

Rapport fra delprojekt B

Publications from Interdisciplinary Education at UCPH

Anita Kildebæk Nielsen og Dina Nielsen, 2017

Tværfakultære uddannelser på KU. Administrative og økonomiske muligheder og udfordringer

Rapport fra delprojekt B

I denne analyse er barriererne helt overordnet inddelt i de to temaer administration og økonomi. Det er ikke ensbetydende med, at de to temaer skal forstås som uafhængige af hinanden. De økonomiske og administrative strukturer spiller ind i forhold til hinanden, i nogle tilfælde er de afledt af hinanden. Kortlægningen har illustreret, hvordan barriererne på forskellige måder afgrænser muligheder for det tværdisciplinære undervisningsrum og uddannelsessamarbejder.

Få af de uddannelser, som har deltaget i interviewrunden udtrykker, at det egentlig kører uden de større problemer. Nogle af uddannelserne er relativt nye og har derfor fokus på opstart uden at endnu have det store volumen, som på sigt kan medføre nogle af de samme barrierer som andre mere etablerede uddannelser oplever. Flertallet af uddannelsessamarbejderne, som har deltaget i interviews, oplever dog udfordringer af administrativ eller økonomisk karakter, som sætter barrierer for undervisningen eller den form for tværdisciplinaritet, som er intentionen med uddannelserne.

På baggrund af kortlægningen er det muligt at tentativt kategorisere tre typer af tværfakultære uddannelsessamarbejder set fra en administrativ kontekst:

1. Tilkøb af undervisning/underviser på andet fakultet til specifikt fag.
2. Hvert fakultet leverer fagelementer til et fast studieforløb (jf. samarbejdskontrakt).
Administrationen er forankret på ét fakultet, studienævnet for uddannelsen går på tværs af fakulteter og specialet er forankret på de ansvarlige institutter.
3. Der er ikke en prædefineret fastlagt fagpakke eller et fastlagt studieforløb med prædefinerede fagelementer. I denne model indgår valgfrie elementer, som principielt kan tages på hele KU. For specialet gælder tilsvarende valgfrihed, hvor den studerende ikke er bundet til de samarbejdende institutter eller fakulteter. Det beror på en faglig godkendelse fra studielederens side.

"Interdisciplinary Education at the University of Copenhagen" is a three year project (2014-2016) within the UCPH 2016-programme.

Details about the project can be found at the website <http://www.ind.ku.dk/interdisciplinarity>.

The project focuses on strengthening interdisciplinary teaching and education at UCPH. The project pinpoints the challenges and opportunities in interdisciplinary teaching as seen from the perspective of both educators, students and the organisation. To boost the interdisciplinary teaching and education, didactic tools, courses, and consultancy services will be developed throughout the project.

The material relevant for publication developed as part of the project – reports, course design, literature reviews, articles etc. - will be published in this series.

*The series is edited by Jens Dolin and Christine Holm,
Department of Science Education, University of Copenhagen*

Publications from Interdisciplinary Education at UCPH

Download from the project website: <http://www.ind.ku.dk/interdisciplinarity>

Indholdsfortegnelse

FORMÅL MED DELPROJEKT B	2
HOVEDPUNKTER FRA KORTLÆGNINGEN	3
Økonomiske forhold som barrierer for uddannelsessamarbejdet	4
Administrative strukturer som barrierer for uddannelsessamarbejder.....	5
VIDERE PROCES	7

Formål med delprojekt B

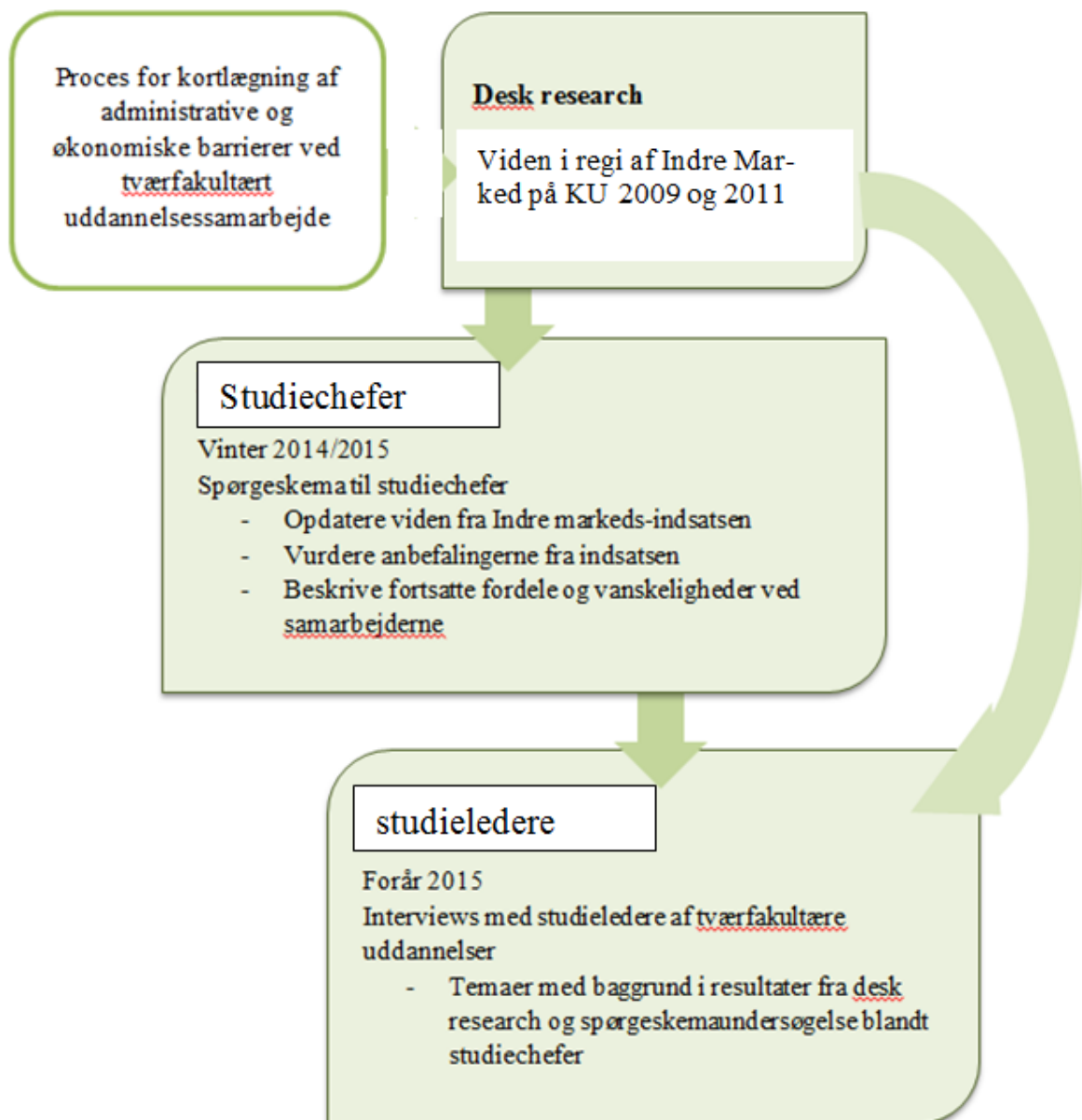
Projektet Tværfaglige og tværfakultære uddannelser løfter KU's kvalitet af tværfaglig og tværfakultær undervisning og uddannelse ved at understøtte muligheder og imødekomme udfordringer ved tværfaglig undervisning og uddannelse på KU. Tværfaglighed står centralt i 2016-strategien, bl.a. gennem at "Fremme samarbejde om forskning, undervisning og formidling ved at fjerne interne barrierer". Der er derfor brug for organisatorisk afklaring og lettelse af mulighederne for tværgående samarbejde og valg.

Delprojekt B under rammeprojektet Tværfaglige og tværfakultære uddannelser har til formål at opdatere kortlægningen af aftaler mellem fakulteter om uddannelsessamarbejde samt at inddrage fakulteterne mhp. en vurdering af fordele og vanskeligheder ved de forskellige modeller og samarbejder.

Projektet har følgende succeskriterier:

1. At KU træffer beslutning om fælles administrative og økonomiske retningslinjer for tværfakultære uddannelser og tværgående kurser
2. udarbejde en vejledning til fakulteterne med det formål at minimere fakulteternes administrative byrder og dermed understøtte udvikling af flere tværfakultære uddannelser og kurser.

Delprojektet har gennemført følgende videnindsamling:

Hovedpointer fra kortlægningen

I nedenstående er barriererne helt overordnet inddelt i de to temaer administration og økonomi. Det er ikke ensbetydende med, at de to temaer skal forstås som uafhængige af hinanden. De økonomiske og administrative strukturer spiller ind i forhold til hinanden, i nogle tilfælde er de

afledt af hinanden. Kortlægningen har illustreret, hvordan barriererne på forskellige måder afgrænser muligheder for det tværdisciplinære undervisningsrum og uddannelsessamarbejder. Få af de uddannelser, som har deltaget i interviewrunden udtrykker, at det egentlig kører uden de større problemer. Nogle af uddannelserne er relativt nye og har derfor fokus på opstart uden at endnu have det store volumen, som på sigt kan medføre nogle af de samme barrierer som andre mere etablerede uddannelser oplever. Flertallet af uddannelsessamarbejderne, som har deltaget i interviews, oplever dog udfordringer af administrativ eller økonomisk karakter, som sætter barrierer for undervisningen eller den form for tværdisciplinaritet, som er intentionen med uddannelserne. På baggrund af kortlægningen er det muligt at tentativt kategorisere tre typer af tværfakultære uddannelsessamarbejder set fra en administrativ kontekst:

1. Tilkøb af undervisning/underviser på andet fakultet til specifikt fag.
2. Hvert fakultet leverer fagelementer til et fast studieforløb (jf. samarbejdskontrakt).
Administrationen er forankret på ét fakultet, studienævnet for uddannelsen går på tværs af fakulteter og specialet er forankret på de ansvarlige institutter.
3. Der er ikke en prædefineret fastlagt fagpakke eller et fastlagt studieforløb med prædefinerede fagelementer. I denne model indgår valgfrie elementer, som principielt kan tages på hele KU. For specialet gælder tilsvarende valgfrihed, hvor den studerende ikke er bundet til de samarbejdende institutter eller fakulteter. Det beror på en faglig godkendelse fra studielederens side.

For de samarbejder, der placerer sig i kategori 2 gælder, at de fleste går på tværs af SUND og SCINCE og er et resultat af delingen af LIFE i 2013. Denne opdeling af uddannelser, som førhen var placeret på et fakultet, har resulteret i nye administrative udfordringer for de uddannelsessamarbejder, der går på tværs. Det har blandt andet betydet, at uddannelserne skulle indgå i ny budgetmodel og administrative strukturer. Nogle af barriererne, som er sprunget ud af denne opdeling, er fortsat uløste.

Økonomiske forhold som barrierer for uddannelsessamarbejdet

I taxametersystemet er forskellige uddannelser sat til forskellig takst. Der er tre takstrater 44.300 kr., 63.700 kr. og 93.100 kr. (2016-tal)¹. Flertallet af de naturvidenskabelige og

---

¹ <http://ufm.dk/uddannelse-og-institutioner/videregaende-uddannelse/universiteter/okonomi/uddannelsesbevillinger>

sundhedsvidenskabelige uddannelser modtager højeste takst. Hvorimod størstedelen af de humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser modtager laveste takst.

Det har den konsekvens, at når der samarbejdes på tværs af fakulteter med forskellige takster for deres uddannelser, vil en underviser kunne opleve en mindre hensigtsmæssig incitamentsstruktur, da de i nogle tilfælde vil opleve at levere samme undervisning til en lavere pris. I det uddannelserne eksempelvis optjener STÅ² for specialet ligeså, er der heller ikke økonomisk incitament til at sende de studerende udenfor uddannelsen eller instituttet (i de tilfælde hvor det fagligt giver mening), således at andre uddannelser modtager STÅ, som ellers ville tilfalde uddannelsen. Fakulteterne opererer også med forskellige budgetmodeller, hvilket indebærer at der er forskellige beskatning på de såkaldte STÅ, som uddannelserne får udbetalt. Kortlægningen har vist, at det også influerer på måden at planlægge et kursus på, hvilken er forskellig fakulteter imellem. Det betyder, at der skal opereres med to forskellige budgetmodeller, hvilket opleves som tidsslugende og frustrerende, at der ikke er en form for 'spejling af administrationsapparaterne', da det kan være en ressourcekrævende opgave.

Administrative strukturer som barrierer for uddannelsessamarbejder

Fra tidligere kortlægninger af barrierer for de tværgående uddannelser vides, at kontraktskabelonen (se bilag) for tværgående uddannelsessamarbejder blev brugt. Flere af uddannelserne i den aktuelle kortlægning gør brug af kontraktskabelonen, men de melder også tilbage, at kontrakten ikke håndterer de administrative og økonomiske udfordringer, der faktisk opleves samarbejderne på tværs. Dertil indeholder kontrakten elementer, som ikke fungerer efter hensigten af forskellige årsager. Eksempelvis indeholder aftalen et punkt omkring fordeling af STÅ. Udfordringen ved dette punkt er dog, når det handler om mere omkostningstunge kurser, som foregår i laboratorier, er der tale om et meget komplekst regnestykke og "den økonomiske ligning der foregår, er der ingen som kan gennemskue". Kontrakten er heller ikke brugbar i de tilfælde, hvor der foregår egentligt samundervisning, og ikke bare er tale om indkøb af en underviser til at køre et kursus. For én studieleder betyder det eksempelvis, at der opereres med såkaldte 'skufferegnskaber' for at få budgetterne til at gå op.

---

² STÅ er beståede eksaminer, som omregnes til årstuderende (STÅ) og hver såkaldt STÅ udløser beløb svarende til den takst uddannelsen er sat til.

Et andet eksempel på oplevelser af administrative barrierer er fakulteternes respektive regler for eksempelvis eksamen og skemalægning. Det betyder reelt dobbeltadministration for nogle af studielederne, i det studielederen eksempelvis selv skal dobbelttjekke, at eksaminer ikke ligger oveni hinanden, i det administrationerne ikke taler sammen på tværs af fakultetsgrænser.

Studieledere skal jonglere to regelsæt i hverdagen og for at kunne kommunikere effektivt med undervisere m.fl. på samarbejdsfakultetet gør en af studielederne brug af, hvad personen betegner som en "skyggestudieleder". Administrativt er det en yderligere komplicerende faktor, når studienævn går på tværs af fakultetsgrænserne, da oplevelsen hos nogle uddannelser er, at der ikke er forpligtigelse til at løse opdrag fra studienævn fra "det andet fakultet".

Generelt udtrykker størstedelen af uddannelserne, at det er en udfordring og større barriere, at kurserne offentliggøres for sent i kursusbasen. Det skal ses i lyset af, at når de studerende tager kurser på tværs af fakulteter (og uddannelser/institutter) kan de studerende først tilmelde sig, når de har søgt forhåndsgodkendelser. Det er ikke muligt indenfor den tidsramme som aktuelt gør sig gældende ifht. kursusbasen. Det er tilmed et problem for de studerende overhovedet at se kurser på andre fakulteter end der, hvor de er indskrevet. Dette skal særligt håndholdes og kræver en del ressourcer for de enkelte studieledere. For de uddannelser som har valgfrie moduler, hvor de studerende i princippet kan tage fag på alle andre fakulteter, såfremt det vurderes fagligt fornuftigt, er der en yderligere komplicerende faktor i og med at de studerende ofte ikke kan få plads på de relevante andre kurser, i det de kommer 'udefra'. Særligt dette punkt opleves som meget ressourcetungt for nogle af studielederne og som meget betydningsfuldt at få ændret. Det beskrives som en administrativ flaskehals, som der går tid fra forskning for at administrere. Ligesom de studerende i denne type af tværgående samarbejde kan tage fag på tværs af KU, kan de også skrive speciale hos vejledere på andre fakulteter, når det giver fagligt mening. Det udgør dog en udfordring i og med, at der er stærke incitamenter til at beholde de studerendes specialeskrivning i eget hus, for ikke at miste den pågældende STÅ-indtægt. På nogle parameter udgør det en forringelse af den faglige kvalitet. For de andre typer af samarbejder på tværs, skal de studerende tage fag på *det andet fakultet*, som er en del af fagpakken. Disse kurser og eksaminer skal for hver enkelt studerende forhåndsgodkendes og meritoverføres. Ligesom de uddannelser med valgfrihed skal forhåndsgodkende hvert enkelt studerendes ansøgninger til kurser.

Videre proces

Kortlægningen illustrerede, at der ikke er en enkel vej til at understøtte arbejdet med uddannelsessamarbejder, der går på tværs af fakulteter. De nuværende rammer og muligheder for tværgående uddannelsessamarbejder, skal ses i lyset af den governancestruktur, som der gør sig gældende overordnet på KU og fakulteterne. For at få skabt en mere hensigtsmæssig incitamentsstruktur for de tværgående uddannelsessamarbejder, dvs. skabe andre rammer og muligheder, forudsætter det videre drøftelser af den forskelligartede struktur på tværs af KU.